

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

НАУКОВІ ПРАЦІ

за матеріалами

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ФАКУЛЬТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

(присвячена 550-річчю з часу заснування Львівського національного
університету ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького)

(13-14 травня 2008 року)

Частина II

ЛЬВІВ - 2008

гомогенним хімусом. Стінка тонкого кишечника потовщена за рахунок набухання слизової оболонки, нерівномірно забарвлена в світло-, темно-червоний та сірий колір, із значною кількістю сірого, тягучого слизу та множинними діapedезними крововиливами. В просвіті кишечника виявляли видовжено-веретеноподібної форми паразитів, кутикула яких була зморщеною, забарвлена в сіро-жовтуватий колір. Кількість паразитів сягала від 9 до 36 екземплярів, довжиною від 10 до 25 см.

Печінка у всіх випадках перебувала в стані гострої застійної гіперемії та слабо вираженої білкової зернистої дистрофії (у двох випадках). Печінка була незначно збільшена, не рівномірно забарвлена в темно, світло-червоний, коричневий колір, місцями з сіруватим відтінком, зів'ялої консистенції. Капсула з наявністю поодиноких або множинних сірих, неправильно-округлої форми плям різного розміру.

За гістологічного дослідження печінки виявляли різної інтенсивності гостру застійну гіперемію та білкову зернисту дистрофію. В окремих часточках виявляли різко розширені й заповнені кров'ю центральну вену та внутрішньочасточкові капіляри.

При дослідженні печінки від інших поросят (два випадки) діагностували різної інтенсивності білкову зернисту дистрофію гепатоцитів, останні були збільшені, їх цитоплазма й каріоплазма просвітлені, балочна структура не чітка.

У лімфатичних вузлах структура фолікулів представлена лімфоцитами на різних етапах диференціювання. Синуси нерівномірно розрихлені серозним ексудатом. Інколи в полі зору спостерігали розширені й заповнені кров'ю судини.

У підслизовому шарі тонкого кишечника судини були інтенсивно наповнені кров'ю. На слизових оболонках кишечника виявляли ознаки гострого катару: значну кількість катарального ексудату, десквамацію епітелію апікальних частин війок. У слизовій оболонці виявляли ознаки слизової дистрофії: значну кількість бокалоподібних клітин, десквамацію епітелію, руйнівні процеси апікальних ділянок війок.

УДК 619:616.995.121:636.4

БІОЛОГІЯ ЗБУДНИКА СПАРГАНОЗУ СВИНЕЙ

Мазурик Л. – студентка IV курсу ФВМ.

Соловйова Л.М., Антіпов А.А. – кандидати вет. наук.

Білоцерківський НАУ, м. Біла Церква, Україна.

У жовтні 2007 р. на кафедру паразитології та фармакології Білоцерківського НАУ було доставлено шматки м'яса й сала для ідентифікації паразитів, виявлених у тушах забитих свиней із приватного сектора м. Кривий Ріг Дніпропетровської області (2 проби). Попередньо ці проби були доставлені у лабораторію Центрального ринку Дзержинського району для проведення ветеринарно-санітарної експертизи.

У даних пробах ми виявили біло-жовтого кольору непрозорих паразитів червоподібної форми завдовжки від 2 до 15 см товщиною 0,1–0,5 см. Потоншені ділянки тіла паразитів були розслабленими і чергувалися з скороченими потовщеними, що мали поперекові складки. Потоншені були гладенькі і дещо округлі. Передній кінець тіла був скорочений і потовщений, незначно повернутий у бік і не вирізнявся від тіла. Добре видно було боціальну щільну, позаду якої розташована овальна камера. При легкому натисканні покривним склом у тілі паразита були помітними каналі екскреторної системи.

У салі паразити розташовувалися у сполучнотканинних капсулах з вираженим червоним обідком. Отже, встановлено, що ці гельмінти є личинками плероцеркоїдами

Sparganus spirometra erinacei. Джерело інвазії та фактори її передачі не виявлені. На одному випадку свиноматка паслася коло ставка і, можливо, зайшла на мілководдя. У неї відмічали поганий апетит, періодичну млявість.

Спарганоз – це природно-вогнищеве цестодозне захворювання ссавців багатьох видів (домашніх і диких свиней, птахів, рептилій, гризунів, амфібій) і людини, що характеризується ураженням підшкірної клітковини, міжм'язової сполучної тканини печінки, черевної порожнини, кишечника і викликається личинкою *Sparganus spirometra erinacei* (плероцеркоїдами) цестоди *Spirometra erinacei-europaei* ряду *Pseudophyllidea*, родини *Diphyllobothriidae*, роду *Spirometra*.

Цестода (спірометра) має довжину 12–70 см (до 4 м) і паразитує у тонкому кишечнику м'ясоїдних (вовків, лисиць, рисів, собак, котів) до 3,5 років, викликаючи спірометроз. Ботрії мають широкі краї. Матка у вигляді спіралі, не розеткоподібна.

Спарганоз досить часто діагностується у диких кабанів, що живуть у Біловезькій пущі, у Березинському заповіднику, в Грузії.

Вперше це захворювання описане у людини Мейсоном (1882) в Китаї. Переважно це захворювання поширене в Індокитаї, окремі випадки зареєстровані в Австралії, країнах Південної Америки, США, Африці. Також спорадичні випадки хвороби зустрічаються у деяких регіонах СНД.

Для *Spirometra erinacei-europaei* притаманний тригосподарний цикл розвитку. Дефінітивними господарями є хижі, дикі і домашні м'ясоїдні: вовки, лисиці, шакали, собаки, коти, пелі, леви, тигри, рисі та ін.

Статевозрілий гельмінт паразитує у їх тонкому кишечнику. Розвиток спірометри складається з 5 фаз.

I фаза – яйце, ембріогенез якого проходить у воді;

II фаза – корацидій, що вилуплюється з яйця і веде вільно плаваючий спосіб життя.

III фаза – процеркоїд, що розвивається у тілі проміжного живителя;

IV фаза – плероцеркоїд, що розвивається у тілі додаткових господарів;

V фаза – доросла цестода, що розвивається у тонкому відділі кишечника дефінітивного господаря.

Таким чином, морфологічні ознаки збудника, виявленого при ветеринарно-санітарній експертизі м'яса і сала свиней у лабораторії Центрального ринку Дзержинського району м.Кривий Ріг, вказують на те, що вони характерні для плероцеркоїда *Sparganus spirometra erinacei* цестоди *Spirometra erinacei-europaei*.

УДК 619:614.31:637.524.075:664.3.002.35

МІКРОБІОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ ВАРЕНОЇ КОВБАСИ, ВИГОТОВЛЕНОЇ З РІЗНИМИ ХАРЧОВИМИ ДОБАВКАМИ

Марковець Ю. – магістрант ФВМ.

Хіцька О.А. – доцент.

Білоцерківський НАУ, м. Біла Церква, Україна.

Ковбасні вироби користуються широким попитом і є традиційними продуктами харчування населення України. Вони являються складовими раціону майже кожної людини, тому що є м'ясними продуктами, які в своїй більшості не потребують значної термічної обробки.

Ковбасне виробництво є тією галуззю, де досить широко застосовуються різноманітні гру-